75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 37. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го ЛЮТОГО 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 27, 1968 No. 37. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 26 лютого, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПРОСИТЬ КОНҐРЕС схвалити закон про скасування віз на в'їзд до ЗДА туристів і бизнесменів із деяких европейських держав. Президент переслав в цій справі листа до Конґресу, бо схоче збільшити число европейців, які відвідають цю країну. Збільшення числа туристів дозволить зменшити дефіцит в платничому бюджеті з закордоном. ЗДА більше видають долярів за кордон, як дістають їх звідтам. Закордон купує американське золото за доляри, а ЗДА мусять продавати золото по максимальній ціні 35 долярів за одну унцію урядам европейських держав. 35 держав не вимагають віз від американських туристів, в цьому і дві комуністичні держави: Болгарія і Юґославія.

48,000 РЕКРУТІВ БУДУТЬ ПОКЛИКАНІ до військової служби в квітні ц.р. Це буде найбільше одномісячне число від жовтня 1966-го року, коли до військової служби покликали були 49,200 рекрутівЗ. З цього квітневого числа 4,000 призначені до Морської Піхоти. Морська Піхота має звичайно доволі добровольців, але цього року 19,000 морських піхотинців залишають військову службу, тому не вистачить добровольців на доповнення. 30 червня 1968 р. Морська Піхота матиме 302,000 моряків. На кінці другої світової війни вона мала 500,000, а на кінці війни в Кореї — 250,000.

СЕНАТОР ТРУСТОН Б. МОРТОН заявив, що він не старатиметься про перевибір в цьогорічних виборах. Він має 60 років, давніше він був і головою Республіканського Крайового Комітету. Він цього року кінчає другу шестирічну каденцію. Своїм приятелям заявив, що не кандидуватиме тому, що на це не дозволяє йому стан його здоров'я. Ліберальні і помірковані республіканці не вдоволені з рішення сен. Мортона, який втішається великим впливом і, можливо, міг би був взяти провід від сенатора Еверетта МекКінлі Діркcена.

ЗАТОНУТИЙ ЯПОНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ заблькував на кілька днів Панамський канал. 746 стіп довготи корабель ШОЗАН МАРУ затонув ще в суботу 25-го лютого недалеко міста Ґамбоа в тій частині каналу, що широкий тільки на 300 стіп, корабель Мару 104 стопи ширини. Мару плив із Перу до Дункірки у Франції. Затонення цього корабля спинило рух 18-ох кораблів в самому каналі. 25 кораблів не впливають до каналу, чекаючи на океані в порті Бальбоа на Пацифіку, а 20 кораблів затрималися в порті Крістобалі. Затонення кораблів є рідкістю в Панамському каналі, який відкрито в 1914 після 10-річної будови на основі угоди ЗДА з Панамською Республікою.

ГОЛОВА РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КРАЙОВОГО Комітету Рей С. Блісс заявив, що провід партії відкине бажання республіканських губернаторів мати рівнож голос із зеспубліканськими членами Конґресу при редаґуванні виборчої плятформи цього року. Офіційно справу непорозуміння в справі виборчої плятформи Республіканської Партії мають вирішити пізніше, але заява Блісса на пресовій конеренції не залишає найменшого сумніву, що домагання республіканських губернаторів не буде узгляднене. Губернатори домагаються, щоб їхній представник губернатор Пенсилвенії Реймонд Шейфер мав такий самий голос при складенні плятформи, який має провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Діркcен.

У СВІТІ

АРХИЄПИСКОП МАКАРІОС БУВ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА КІПРУ у виборах в минулу неділю кругло 200.000 голосами — проти 10.000 голосів, що впали на одинокого суперника, д-ра Такіса Евдокаса. Макаріос став уперше президентом Кіпру у 1959 році. Його каденція минула в 1965 р., але вибори були відкладувані з уваги на гострий кіпрсько - турецький конфлікт і загрозу громадянської війни. Макаріос не вів ніякої передвиборчої кампанії, а д-р Такіс Евдокас — як він заявив пресі — не мав можливости вести її, бо власті внеможливили її.

ІЗРАЇЛЬСЬКА ОСЕЛЯ МАССАДА БІЛЯ КОРДОНУ ЙОРДАНІЇ БУЛА ОБСТРІЛЮВАНА мінометним вогнем з території Йорданії. Це був уже другий такий випадок від 16 лютого ц. р., коли-то йорданський король Гуссейн одверто виступив проти арабських екстремістів - терористів, які роблять випади проти території Ізраїлю, стягаючи на Йорданію воєнні відплатні акти збоку Ізраїлю.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ПРОГОЛОСИВ ШИРОКУ ЗАЯВУ про свою недавню подорож до різних країн світу у пошукуванні миру для В'єтнаму та висловив переконання, що коли б Америка припинила бомбардування Північного В'єтнаму, то „швидко потім", впродовж тижня-двох, почнуться мирові переговори та що Північний В'єтнам виявить теж добру волю і припинить свої воєнні дії. У Тант перестерігав, що коли ЗДА і СССР з престижевих мотивів будуть надалі активно підтримувати одні Південний, другий Північний В'єтнам, то В'єтнамська війна триватиме вічно.

З КЕНІЇ В АФРИЦІ ПОЧАВСЯ МАСОВИЙ ПЕРЕЇЗД ІНДІЙЦІВ І ПАКІСТАНЦІВ до Британії. Коло 160.000 тамошніх індійців і пакістанців дістали в 1963 році британське громадянство. Тепер в британському парляменті дебатують над законопроєктом, що забороняє приїзд до Британії більше „кольорових" осіб, як 1.500 річно. Але впродовж цих кількох днів приїде їх до Британії більше, як 1.500. За летунський квиток з Кенії до Британії платять кількакратно більшу ціну, як звичайно він коштує. У Лондоні 2.000 індійців і пакістанців демонстрували проти того закону.

ПІВДЕННО - КОРЕЙСЬКА ПРЕСА ТВЕРДИТЬ, ЩО ПІВНІЧНА КОРЕЯ ЗАТРИМАЄ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „Пуебло" ще кілька місяців, щоб докладно перепитати всіх 82 членів залоги і дізнатися від них все, що тільки можна би. „Пуебло" був схоплений північно - корейськими комуністами 23 січня ц. р.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ АНДРЕЙ ГРЕЧКО НАХВАЛЯВСЯ СОВЄТСЬКОЮ ЗБРОЙНОЮ ПОТУГОЮ на параді у Кремлі з нагоди 50-тиліття червоної армії. Але він признав, що „тепер капіталізм не є паперовим тигром", як це твердять китайські комуністи. За американськими даними — СССР збільшив число своїх далекосяжних ракет від жовтня 1966 до жовтня 1967 з 340 до 720.

Ген. В. Вестморленд потверджує втрати ворога на 40.000 вбитих у Південному В'єтнамі

Сайґон. — Командант американських військ у В'єтнамі генерал Вільям Вестморленд відповідав впродовж двох годин на пред'явлені йому на письмі запити представника аґенції Ассошіейтед Пресс, при чому ствердив, що цифра 40.000 вбитих комуністичних вояків від 31-го січня ц. р., себто від початку так званої новорічної офензиви В'єтконгу — полягає на докладно перевірених даних. Ген. Вестморлендер признав, що він не доцінював сили й спроможностей ворога, як теж признав, що ворог осягнув своєю несподіваною офензивою короткотривалі воєнні та психологічні користі. Однак він звернув увагу, що коли партизани вийшли самі з джунґлі на відкрите поле й на вулиці міст — вони виставили себе на куди більші втрати в людях і матеріялі і тому американці та південні в'єтнамці використали ту ситуацію для нанесення ворогові якнайбільших втрат. Ген В. Вестморленд піддав під сумнів здатність Північного В'єтнаму вести війну на довший час та висловив думку, що самі північно-в'єтнамські лідери знають це. Водночас він зазначив потребу збільшення американських збройних сил у В'єтнамі, даращо хвалив поставу і успіхи південно - в'єтнамської армії.

Впродовж трьох днів перебував у Південному В'єтнамі голова шефів об'єднаних штабів генерал Ерл Вілер, який полетів туди на бажання президента Джансона, без попереднього повідомлення про плян такої подорожі. Генералові Вілерові товаришив гурт найвищих старшин. Він складе обширне звідомлення про стан справ у В'єтнамі та вислід своїх нарад з американськими військовими й цивільними лідерами у Південному В'єтнамі президентові Джансонові й тоді Президент вирішить справу вислання до В'єтнаму дальших військ. Покищо ген. Вілер заявив тільки, що за теперішнім станом воєнних дій — годі передбачити швидкий кінець В'єтнамської війни.

У Гуе альянти осягнули поважний успіх: вони звільнили від решток комуністичних вояків колишній королівський палац та очистили весь терен так званої цитаделі. У тому місті згинуло впродовж останніх 25 днів 3.600 цивільних мешканців і було знищених коло 70% мешкальних будинків. Містові погрожує голод, бо запаси харчів на вичерпанні.

Республіканці не можуть перемогти Джансона без голосів національних меншин

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету Рей С. Блісс сказав на пресовій конференції, що республіканці не зможуть перемогти демократичного кандидата президента Джансона, якщо їм не вдасться здобути більше голосів від неґрів, поляків, італійців та робітників і жидів, як це було в попередніх виборах. Крайовий Комітет організує окремі заходи, щоб здобути більше число голосів вищезгаданих груп населення. Блісс сказав: „Ми знаємо, що нам не вдасться здобути більшість голосів від жадної згаданої групи. Від часів депресії ми не мали більшости неґритянських голосів. Та ми стараємося здобути більше число голосів цих груп в порівнянні з дотеперішніми виборами". Республіканці досі діставали тільки 12 відсотків жидівських голосів. Адвокат з Ню Йорку Бернард Кацен має зайнятися цією справою. Республіканці роблять окремі залицяння до неґрів і до робітників, щоб дістати більше голосів від цих груп. Блісс виразно заявив, що неможлива перемога республіканців без здобуття більшого числа голосів національностевих груп.

Рокефеллер заявляє, що кандидуватиме, коли його найменують на Конвенції

Дітройт. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер заявив на пресовій конференції, що він погодиться кандидувати на президента від Республіканської Партії, коли його наименують на Конвенції. Він вперше заявив: „Я прийму номінацію!" Досі Рокефеллер підтримував, і далі підтримує мишиґенського губернатора Джорджа Ромні. Прихильники вже давніше заявили, що нюйоркський губернатор може здобути номінацію на Конвенції, коли Ромні не виявить сили під час правиборів, в яких він бере участь. Тоді на Номінаційній Конвенції в серпні змагалися б за номінацію на кандидата колишній віце - президент Ричард М. Ніксон і губернатор Рокефеллер.

Вирок Суду Світової Опінії над комунізмом буде проголошений пізніше

Вашингтон. — Як уже інформовано, в середу 21-го лютого тут закінчився Суд Світової Опінії над міжнародним комунізмом, обвинуваченим у змові, плянуванні та виконуванні збройних аґресій, підривних акцій та практик фізичного і культурного народовбивства в Совєтському Союзі й інших країнах, опанованих комуністами. Численні свідки, що є міжнародно відомими знавцями комунізму і його практик, між ними проф. Лев Добрянський та проф. Роман Смаль - Стоцький кокументально доказували видвигнені судом оскарження. Під час судового розгляду роздано присутнім на залі окреме пресове повідомлення, що його приготовили Організації Визвольного Фронту, та в якому з черги звертається увагу на злочини комуністичної Москви супроти України й українського народу. Суд тривав від понеділка 19-го лютого і на ньому, крім свідків, були з українців приявні Йосип Лисогір (у першому дні), проф. д-р Олександер Ґрановський, інж. Володимиз Маєвський, мґр Юрій Кульчицький, д-р Валентина Калиник. Під час свідчень проф. Добрянського і проф. Смаль-Стоцького, на залі було приявних яких дві десятки українців. Судовий процес над комуністичними партіями світу закінчено в середу, 21-го лютого, заключними заявами адвоката Л. Кейпа від імени оборони, прокуратора Фреда Шляфлі та судді д-ра Ричарда Геролда, а суддя Шлеммер вкінці заявив, що члени Суду основно простудіюють заяви свідків та предложені ними документи і тоді, в пізнішому часі, винесуть своє рішення.

Антикомуністичний Інтернаціонал звертає увагу на можливість совєтської провокації з підкладенням бомби в амбасаді

Вашингтон. — „Група, що називає себе Антикомуністичним Інтернаціоналом, вислала до президента Л. Б. Джансона телеграму, в якій обвинувачує росіян, що вони підклали бомбу під свою власну амбасаду у Вашинґтоні, щоб заставити Уряд З'єднаних Держав знеохочувати антикомуністичну активність, таку, як суд над комунізмом, що відбувся тут цього тижня" — інформує „НюЙорк Таймс" в числі з суботи, 24-го лютого.

В тому самому числі подано повідомлення Асосіейтед Пресс, що совєтська амбасада повідомила Державний Департамент про п'ять погрозливих телефонів, які одержано від вибуху бомби в середу, 21-го лютого. Карл Барч, пресовий урядовець Державного Департаменту, під час пресової конференції потвердив уже раніші повідомлення про те, що вашинґтонська поліція тепер вдержує 24-годинну охорону совєтської амбасади у Вашинґтоні та що також скріплено охорону совєтських місій при Об'єднаних Нація в Ню Йорку. Аґенти Федерального Бюра Інвестиґацій прилучились до місцевої поліції в пошукуванні спричинника чи спричинників вибуху в амбасаді у Вашинґтоні. Та амбасада досі ще не представилавила Державному Департаментові передбаченого рахунку на покриття направок тих пошкоджень, що їх спричинив в амбасаді вибух бомби.

СССР загрожує Америці розбудовою своїх атомових підводних човнів

Вашинґтон. — Приспішена розбудова совєтської атомової підводної фльоти спонукала. Об'єднану конґресову Комісію для справ атомової енерґії проголосити перестрогу на адресу Білого Дому й Пентаґону та звернулась до Конґресу з закликом схвалення програми збільшення й удосконалення американської морської фльоти, порушуваної атомовою енерґією. Голова тієї Комісії, д-р Гленн Сіборґ, один із найбільших авторитетів у справах атомової енерґії та, зокрема, атомової зброї, проголосив свою солідарність з віце - адміралом Найманом Ріковером, творцем першого американського атомово - підводного човна, який вимагав дальшої розбудови підводної фльоти, однак стрінувся був з опозицією збоку секретаря оборони Роберта МекНамара. ЗДА мають тепер 74 підводні човни, з того 33 офензивні й 41 озброєні ракетами „Поляріс". Совєти мають 55 атомово - підводних човнів і щороку прибавляють по 5 дальших. Названа Конґресова Комісія таврує компанії Дженерал Електрік і Вестінґгавс, які відмовились від військових замовлень для морської фльоти, маючи більші заробітки з продукції для торговельних цілей. За найпершими коментарями — у цій справі може прийти до зудару між Секретаріятом військових справ та Конґресом.

КҐБ НЕ ПРИПИНЯЄ ТЕРОРУ В УКРАЇНІ

Балтимор (УІС „Смолоскип"). Новий документ, який дістався нелегальним шляхом з України на чужину, є доказом, що терор і сваволя органів КҐБ в Україні ніколи не припинялися. Після дуже короткотривалої передишки і амнестії, якою все ж не було охоплено великої кількости українських політичних в'язнів в СССР, в кінці 1950-их років, все вістря поліційних органів в Україні було спрямоване проти українських національно-свідомих елементів. За оборону української мови, за свобідне висловлення думки — багатьох українських патріотів засуджувано на довгі роки ув'язнення і каторжних робіт.

Новий документ — це лист Михайла Савича Масютка до Верховної Ради УРСР, який він підготовив в жовтні 1966 — лютому 1967 р. і який охоплює чотири з половиною тисячі слів. Повний текст цього листа публікує з застереженням авторських прав паризьке „Українське слово". Автор цього важливого документу наводить численні факти про безпідставні арешти, розстріли й засуди українських патріотів в різних містах соборної України. Він пише, що в шести таборах для політичних в'язнів у Мордовії перебуває 60-70% українців. В тих таборах, за тисячі кілометрів від України, чути виразну „українську мову на всіх діялектах сучасної України".

„Не зважаючи на те, що вже 50 років існує в Україні совєтська влада — в ній ще дальше „існують непорушно оті некультурність та напівдикунство в законності". Михайло Масютко говорить, що терор, який зараз існує в Україні, відомий тільки „в практиці сваволля і беззаконності часів культу особи Сталіна і яким КПРС на XX і XXII з'їздах оголосила категоричну війну. Та репресивні органи на Україні продовжують практику сваволля і беззаконня ніби стверджують, що „їм до лампочки" ця війна". Наводячи приклади про беззаконні арешти українських патріотів у 16 містах України в 1956-1966 роках, М. Масютко пише, що „більшість цих громадян було репресовано на Україні в часи, коли уряд Радянського Союзу офіційно об'явив, що в СРСР тепер нема фактів притягання до судової віповідальности з політичних міркувань. Органи державної безпеки та суди в Україні таким громадянам пред'являли звинувачення здебільшого в провадженні антирадянської націоналістичної пропаґанди та інших націоналістичних діях".

„Націоналізм, — пише М. Масютко, — є відповідь на існуючий шовінізм. Яким кодексом, законами обґрунтовані обвинувачення за націоналістичну пропаґанду (діяльність)?" — запитує М. Масютко і дає відповідь — „Таких законів нема. Навпаки, є конституція СРСР, яка гарантує право націй на самовизначення..."

В своєму листі до Верховної Ради УССР, М. Масютко наводить такі приклади беззаконня та засудів в Україні за „антирадянську пропаґанду" в останніх десяти роках (дужках подається вирок:)

1947 рік: Закарпаття — п'ятнадцятилітній М. Сеньків (25).

1956 рік: Київ — П. Кулька (10).

1957 рік: Рівне — В. Кобринчук (10), Луцьк — Д. Шумик (10), Дніпропетровськ — А. Турик (розстріл, замінено на 15 років).

1958 рік: Донецьк — О. Тихий (5), Луганськ — Б. Киян (10), Дніпропетровськ — І. Кичак (10).

1960 рік: Тернопіль — П. Струс (10), Львів — група

(Закінчення на стор. 4-ій)

ФКУ ВІДБУВ НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 24-го лютого, тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулося надзвичайне засідання Головної Екзекутиви Фонду Катедри Українознавства з участю голови Наукової Ради ФКУ проф. д-ра Омеляна Пріцака та представників ФКУ з поодиноких місцевостей. Вичерпне звідомлення з цих важливих нарад буде подане в черговому числі „Свободи".

УНС І „СВОБОДА" ВИДАЛИ БРОШУРКУ Д-РА М. ДАНИЛЮКА З ІНФОРМАЦІЯМИ ПРО „МЕДИКЕР"

Джерзі Ситі. — Тут у в-ві „Свобода" тількищо появилася брошурка д-ра Михайла Данилюка, головного радного Українського Народного Союзу та редактора постійного медичного Відділу у „Свободі", з найосновнішими інформаціями про „Медикер" у рямках закону про Соціяльне Забезпечення. Брошурку видав великим тиражем Український Народний Союз порядком своєї служби своїм членам і громаді. Брошурка ця вперше дає в українській мові основні вияснення про „Медикер" та про дві основні частини цього закону: 1. „Основний плян", який забезпечує лікування в шпиталі або зв'язаних з ним одиницях та про 2. „Додатковий плян", який покриває кошти лікарів. Брошурка зладжена на підставі закону про „Медикер", включно з останніми його змінами чи доповненнями. Щодо першої частини, себто шпитального забезпечення або „Основного пляну", у брошурці є вияснення та відповіді на те, який час охоплений пляном, які кошти „Медикер" покриває, а які не покриває, які кошти покриває сам пацієнт та що платить „Медикер". Відповіді на ці запити відносяться окремо до так зв. стаціонарного лікуванн в шпиталі, до т. зв. продовженого лікування в лікувальних домах, до післяшпитального лікування в місці перебування пацієнта та до шпитальних відділів т. зв. зовнішніх пацієнтів. У частині лікарського забезпечення або „додаткового пляну", у брошурці є інформації та вияснення на те, хто його має, який його кошт, що з цього покриває і що не покриває „Медикер" які кошти покриває сам пацієнт та що платить „Медикер". На закінчення в брошурці подано поради: „Що варто пам'ятати про Медикер".

Д-р Михайло Данилюк

Численні листи від наших старших громадян до Головної Канцелярії УНС та до „Свободи" виявляли велику потребу на таку інформаційну брошуру в українській мові і д-р М. Данилюк її зладив а УНС і „Свобода" видали в тій надії, що вона стане в пригоді нашим громадянам та допоможе їм використати в потребі ті можливості, що їм законно належаться. Як згадано, брошурку видано багатотисячним тиражем і вже цього тижня відповідна кількість примірників буде вислана до секретарів усіх Відділів Українського Народного Союзу і від них в кожній громаді можна буде цю інформаційну брошурку одержати цілком безкоштовно, без будь-якої оплати. Відповідну кількість цієї брошурки замовив також Уряд Соціяльного Забезпечення, для тих своїх клієнтів-українців, які не володіють англійською мовою.

„Думка" в Ню Йорку вшанувала 50-тиліття музичної творчости Романа Купчинського

Ню Йорк. — В суботу 24 ц.м. хор „Думка" вшанував 50-ліття музичної творчости поета, композитора й журналіста Романа Купчинського окремим вечором в Українському Народному Домі. Відкрив вечір голова хору „Думка' інж. Роман Степаняк, закінчивши своє привітання приявному Романові Купчинському окликом „Многая літа", що його співом підхопили хор і ціла заля. Проводив програмою і ширшу промову на тему ролі пісні у збереженні національного обличчя розсіяної в діяспорі людини та про значення музично-пісенної творчости Р. Купчинського виголосив мґр Леонтій Крушельницький, який теж диригував хором. Промовець пригадав, що Роман Купчинський є автором кругло 80 пісень стрілецьких, патріотичних і любовних, які стали народними, та що тільки в 14 випадках підклав музику до чужих текстів. Чоловічий та окремо жіночий хори „Думки" відспівали пісні Р. Купчинського „Гей, зелені наші рідні бори", „Заквітчали дівчатонька", „Засумуй трембіто" (соліст Б. Пирожак), „За рідний край". Хорові пісні перепліталися із сольовими: Ганна Шерей відспівала „Пиймо друзі" й

Роман Купчинський

„Накрила нічка", а Г. Андреадіс „Як стрільці йшли з України" і „Мав я раз дівчиноньку". Сестри Лілея і Богданна Волянські відспівали в супроводі ґітар „Як з Бережан до кадри" й „Машерують добровольці" спершу в оригінальному звучанні та згодом в дотепній переробці на джезову нуту, — як також „Чи знаєш ти найкращу в світі пісню". При фортепіяні були проф. А. Берник (для хору) і В. Гентиш (для солісток). Після того відбулась роздача новим членам „Думки" хорових відзнак. Приявних було понад 400 осіб, між ними поважне число колишніх учасників Визвольних Змагань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Баланс офензиви В'єтконгу

У рубриці запитів і відповідей американського журналу запитувала читачка: кому треба більше вірити, Урядові чи пресі, бо їх насвітлювання В'єтнамської війни часто буває неоднакове. Редакція у своїй відповіді порадила вірити в цій справі радше пресі, бо її відважні кореспонденти у В'єтнамі доказали свою відданість правді і, зрештою, преса — „не є кандидатом у президентських виборах". А втім, урядові, як і незалежні пресові вістки та коментарі в насвітленні подій, що сталися протягом останніх шістьох тижнів у В'єтнамі, майже тотожні. Коли взяти фахову аналітичну статтю військового референта „Ню Йорк Таймсу" Гансона В. Болдвіна, вихованця Вест Пойнту й високого старшини у резерві, з 17-го ц. м., і останні статті-коментарі таких відповідальних журналістів, як Дж. Алсоп, Роско Друммонд, Боб Консідін, Ровленд Івенс Роберт Новак, то в загальному їхні підсумки офензиви В'єтконгу збігаються із заявами і президента Джансона і генерала Вілліяма Вестморленда та його речників.

Всі вони признають, що комуністичне підпілля виявило куди більшу силу, здисциплінованість, зорганізованість, військовий хист і відвагу, аніж оцінювали їх американська та південнов'єтнамська розвідки. В офензиві, що її В'єтконг провів проти 32-ох південнов'єтнамських міст 31 січня ц. р., брало участь коло 60.000 добре вишколених і озброєних партизанів. Та офензива, проведена в той самий час за детально розробленим пляном, і первісний успіх партизанів завдяки співпраці з місцевими мешканцями, була дуже прикрою несподіванкою для проводу американської і південнов'єтнамської армій. Факт, що в другому найбільшому в Південному В'єтнамі місті Гуе по нинішній день, отже впродовж поверх трьох тижнів, ідуть бої, вказує на завзятість партизанів і нову тактику, наставлену не на „удар і втечу", а на закріплювання за собою здобутих позицій. І коли в офіційних американських повідомленнях говорилось про понад 20.000 убитих партизанів, то водночас ті ж офіційні чинники ствержували, що В'єтконг все ще розпоряджає такими резервами, що треба сподіватися нової офензиви.

Воєнно - політична ситуація у В'єтнамі змінилася на некористь Америки власне у тому, що, перехопивши ініціятиву, комуністи поставили її і Південний В'єтнам в оборонну позицію, у стан вичікування нових атак. Це стосується не тільки внутрішнього фронту, але й, так би мовити, зовнішнього, збоку регулярних північнов'єтнамських військ, сконцентрованих проти Кесаню на півночі Південного В'єтнаму. Примусивши американців кинути поважні сили проти В'єтконгу у містах, комуністи відтягли ті сили від операцій біля північної, так званої здемілітаризованої зони, чи в обширі ріки Меконгу, всередині краю.

Але водночас В'єтконг, поруч із безперечними воєнними й психологічними успіхами, зазнав чимало невдач. Не здійснилася його надія на розвал південнов'єтнамської державної армії, на масову дезерцію з її рядів, на загальне повстання населення та на упадок південнов'єтнамського уряду. Згинуло в боях чимало „революційних комітетів", які прийшли були до міст разом із партизанами, щоб перебрати в свої руки місцеву владу. При вбитих та полонених знайдено проклямації до населення, військові та політичні інструкції, які вже стали неактуальними. Не заломилася воля до дальшої війни проти комуністів ані в південних в'єтнамців ані в американців. Що більше, внаслідок офензиви В'єтконгу створився єдиний національно-політичний фронт південних в'єтнамців, до того часу опозиційних супроти режиму.

Комуністична пропаганда почала вже порівнювати Кесань з Дієнбієнфу, тим французьким укріпленим табором, що його упадок в травні 1954 року припечатав панування Франції в Індокитаї. Тодішній герой комуністів, генерал Во Нгуєн Джіяп, теперішній військовий міністер Північного В'єтнаму, хоче повторити ту операцію, сподіваючись, що знищення 5.000 американських морських піхотинців в ізольованому таборі Кесаню, завдасть такого морального удару Америці, що вона залишить В'єтнам. У журналі „Ріпортер" з 22 лютого ц. р. Деніс Ворнер у джерельній статті Кесань і Дієнбієнфу" переконливо доказав, що втрата 16.200 французьких вояків у Дієнбієнфу, вбитими, раненими й полоненими, була катастрофою не для французької армії, а для французького уряду, який не мав сили опертися своєму пацифістично настроєному громадянству. Від президента Джансона і найвищих військовиків до сірого американського громадянина з почуттям відповідальности — всі однозгідні, що будь-яка доля Кесаню не вплине на рішення Америки боронити волю Південної Азії.

„РЕВІЗІОНІЗМ" І „ДОГМАТИЗМ" У КОМУНІСТИЧНОМУ РУСІ

Мюнхен. — Хоч Сталін, щоб заспокоїти тодішніх союзників — ЗДА, Великобританію та інших, вирішив 1943 року розв'язати Комуністичний Інтернаціонал, однак і після того комуністичні партії в цілому світі діяли за директивами з Москви. Після війни був відновлений Комінформ для координації роботи комуністів у різних країнах. Але в цій організації з'явився „єретик" — Иосиф Брож-Тіто.

Югославські комуністи відмовилися виконувати накази Сталіна, і за це їх виключено з Комінформу як „фашистів". Після смерти Сталіна, його наслідники відновили зв'язок з Югославією і навіть зліквідували Комінформ. Однак, югославські комуністи й досі стоять осторонь міжнародних комуністичних конференцій і не визнають їх резолюцій.

Потроху затихла керована з Москви пропаганда проти Тіта, як „ревізіоніста ленінізму" і „запроданця капіталізму". В Москві побачили небезпеку „ревізіонізму" в країнах - сателітах.

Яскравим виявом цього була революція на Угорщині в жовтні - листопаді 1956 року, де протягом кількох днів був зметений режим диктатури і комуністична партія розпалася. На чолі збройного „ревізіонізму" стали визначні комуністичні діячі — Імре Надь і Пол Малатер. Тільки агресія російських дивізій зліквідувала угорську революцію, що мала своїм завданням скинути опіку Москви і відновити в країні демократичний лад.

Хоч угорська революція була утоплена в крові борців за свободу, вона дала почин для поширення „ревізіонізму" в комуністичному русі різних країн. У вільних країнах комуністична преса засуджувала совєтську агресію, багато комуністів покинуло партію з протесту проти політики Москви.

У Польщі в 1956 році був свій „Жовтень", коли польські комуністи, спираючись на розрухи в Познані та інших містах, добилися, щоб Москва забрала з Варшави своїх комісарів — маршала Рокоссовського та інших.

У 1957 році в Москві відбувся з'їзд комуністичних партій світу, на якому, з участю Мао Тсе-тунга, засуджено „ревізіонізм". То була остання світова конференція, що показала згоду в комуністичному „сімействі". Бо незабаром у положення „ревізіоністів" попали й вожді компартії в Москві: Хрущов і його наслідники.

Право рішати про комуністичну правовірність узяв собі китайський диктатор Мао разом із своїм підголоском — альбанським „вождем" Гаджеєю. Мао не мусить напружувати своєї фантазії, щоб вигадувати слова для обвинувачень проти диктаторів Москви — він просто повторює те, що недавно писалося й говорилося в СССР проти „ревізіоніста" Тіта.

На пропаганду з Пейпінгу Москва відповідає, називаючи китайських комуністів „догматиками", людьми, які не хочуть бачити змін у світі і вимагають іншого застосування „символів віри" Леніна. Як відомо, Ленін уважав, що мир між державами „комуністичними" і „капіталістичними" неможливий на довгу мету.

Москва з уваги на атомову зброю, що може обернути світ у руїну, боїться нової світової війни, хоч допомагає у В'єтнамі комуністам воювати звичайною зброєю. Мао твердить, що американська атомова зброя — це „паперовий тигр", і він хотів би бачити збройний конфлікт між Москвою й Вашингтоном.

Останнім часом ревізіонізм у деяких европейських країнах поглибився. Досі перед у цьому вели італійські комуністи. Ще Пальміро Тольятті критикував систему в СССР, що душить кожну вільну думку.

З нагоди 50 роковин „Жовтневої революції" вийшло число італійського комуністичного журналу „Відродження", в якому, згідно з правдою, описано ролю Троцького та інших провідників большевизму в захопленні влади в Петербурзі у 1917 році. Ім'я Троцького та інших большевиків, що були пізніше знищені з наказу Й. Сталіна, заборонено згадувати в СССР. Через те згаданий журнал не допущено в СССР.

У Польщі комуністична партія, на чолі з Гомулкою „забула" свої обітниці, дані населенню в жовтні 1956 року. Комуністичний провід у Варшаві велить своєму народові, що протягом століть був найбільше антиросійським, бути покірним виконавцем волі Москви. Щоб догодити вождям у Кремлі, Гомулка заборонив виставляти в театрах інсценізацію відомого твору Міцкевича — „Дзяди", бо там є протести проти російського панування.

Свіжий вияв „ревізіонізму" бачимо в Чехо - Словаччині. Від 1948-го до 1968 року цю країну вважали за найбільш покірну директивам Москви. Був час, коли в Чехо - Словаччині урядово проголошено російську мову як „другу материнську мову". Але ця тиша не була смертю політичної думки. Слід пам'ятати, що чехи й словаки жили у 1918-1938 роках в демократичній державі. В Чехії ще за Австрії і після 1918 р. було поширене політичне виховання в дусі демократії.

Ця демократична традиція тепер ожила і може дати глибші наслідки, ніж збройне повстання. Критика комуністичного режиму йде в рядах комуністичної партії, на сторінках комуністичної преси, на партійних зібраннях. В цій критиці беруть участь члени центрального комітету комуністичної партії.

Чого вимагають критики системи? Правдивої інфор-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мих Килимний

АМАЗОНІЯ

Куритиба. — Ця назва покищо умовна і існує лише в публіцистиці різних американських країн. Як легко здогадатися, в'яжеться вона з рікою Амазонкою — „солодким морем" американського півдня. Коротко кажучи, йдеться про величезні простори землі й води, досі ще культурними людьми не використовувані. Оце „дике поле" поширюється на частини Бразилії, Колюмбії, Венесуелі, Перу й Болівії. В його надрах незчисленні багатства мінеральних покладів, до золота й нафти включно, на поверхні — праліси з дуже цінними деревами, неозорі пасовища.

І все це споконвіку лежить мертвим капіталом. На Амазонію вже не раз звертала увагу Японія, але далі кількох поселень японських колоністів справа не пішла. Щоб Амазонія ожила, треба вкласти величезні гроші, надіслати сюди тисячі кваліфікованих робітників, досвідчених техніків та адміністративних керівників. На жаль, жадна із згаданих вище країн „амазонського засягу" неспроможна забезпечити таких заходів, навіть при найтіснішій співпраці.

Аж ось протягом минулого року довкола Амазонії зчинився справжній бум. Статтями на цю тему рясніла щоденна преса, депутати парляментів, міністри, а то й самі президенти держав виголошували промови, закликаючи господарські організації приділити Амазонії найбільше уваги. В Бразилії взялися вже за створення спеціяльного банку та випуск відповідних акцій. І враз вся ця голосна кампанія затихла. Ми зацікавились цією справою і, здається, її з'ясували.

Отож, докладний проєкт освоєння Амазонії опрацював американський Гадсон-Інститут, притягнувши до цієї праці науковців з університетів Стенфорду, Колумбії, Корнеллу, Мишигену, Гарварду, Пенсилвенії, Прінстону. До здійснення своїх задумів Гадсон - Інститут у принципі залучив великий міжнародний, головно американський, капітал.

В цьому проєкті насамперед передбачалось створити в Амазонії, на базі існуючих рік і річок, цілий ряд озер і каналів, що забезпечило б цей обшир від посух, які утруднюють тут ведення сільського господарства.

Лише два великі штучні озера в Колюмбії повністю ґарантували б здійснення давнішого пляну — побудови в районі Шоко каналу, що сполучив би Атлантійський і Тихий океани. Колюмбійський канал залишив би позад себе Панамський канал. Довжина його розрахована на 402 кілометри. По ньому могли б пересуватися кораблі поємністю в 50 тисяч тонн. Ці озера не тільки утримували б належний рівень води в каналі, а ще й допомогли б зрошувати до десяти тисяч квадратних кілометрів площі. Коли ж додати сюди ще побудову гідроелектрівень, то Колюмбія мала б подостатку дешевої енергії, на базі якої можна було б розбудувати величезну промисловість.

У Перу можна створити кілька штучних озер з доплив Амазонки, річок — Напо, Марасьон і Укайл. Ясна річ, ці озера також були б сполучені каналами, і таким чином вся ця посушлива країна цілком змінила б обличчя.

Інакшого вигляду набрала б і Болівія. Адже ж до її ріки Бені впливає перуанська ріка Мадре де Діос, що ввійшла б у систему каналів названих вище трьох перуанських більших річок. Крім того, перуанська Бені лучиться з бразилійською рікою Мадейра — допливом Амазонки.

Штучні озера в цій частині Бразилії дали б змогу, використавши ріки Маморе і Ґуапоре, відкрити наскрізний водний шлях з головного міста естада Пара до Буенос Айресу.

Так схематично виглядає велетенський проєкт Гадсон-Інституту, який мав би „поставити на ноги" економіку країн Південної Америки, що не вилазять з фінансово - економічної кризи і існують, властне, коштом „багатого сусіди" — ЗДА.

Затруднення в Амазонії мільйонів людей поклало б край жебрацькому станові, в якому перебувають маси населення південної частини американського суходолу. Культурно ведене сільське господарство вирішило б не тільки справу постачання харчових продуктів місцевій людності, але й значною мірою допомогло б усунути зростаючу загрозу недостачі поживи в світі.

У чому ж справа, чому проєкт Гадсон Інституту не зрушується з місця?

В південноамериканських країнах, особливо в Бразилії, гадали, що в зв'язку з цим проєктом із-за кордону, як водилося досі, прийдуть самі тільки кредити, тобто гроші, а витрачання їх залежатиме від місцевих урядів, і тому цій справі надавали найбільшого розголосу, її пропагували та популяризували. Коли ж стало відомо, що Гадсон - Інститут разом із своїми спільниками не має наміру передавати порядкування грошима на інші руки, а під своїм керівництвом, звичайно, із найширшим залученням місцевих урядів, здійснюватиме проєкт, ентузіязм Південної Америки відразу прохолов.

Під суґестією урядових кіл цих країн, насамперед Бразилії, преса вдарила на патріотичні почуття населення, мовляв, єнкі зазіхають на суверенність і самостійність південноамериканських держав. Мовляв, створення надрядної організації для виконання цього задуму, в якій уряди країн Амазонії матимуть однакові з іншими учасниками проєкту голоси, понизить і обмежить владу тих урядів.

Далі, згідно з проєктом, чужинецькі фахівці мали б дістати не тільки виконавчі, а й наказодавчі повноваження, і поліція мусіла б їм підлягати. Загострено увагу й на тому, що колонізація Амазонії відбувалася б коштом нових еміґрантів з різних перенаселених країн, що, безумовно, вплинуло б на зміну етнічного складу цього району. При цьому не береться під увагу, що до бразилійської частини Амазонії вже кілька років приїздять переважно японські еміґранти, які являють собою цілковиту етнічну протилежність еспанцям та португальцям. Високі військові кола Бразилії виставили застереження, що здійснення проєкту Гадсон - Інституту, може витворити серед населення Амазонії прагнення відокремитися в самостійне державне тіло.

Ті ж таки військові кола висунули думку, щоб Бразилія власними силами провела колонізацію Амазонії, зокрема широко практикуючи там поселення військового типу. Ця думка фактично є лише „відвідним каналом" супроти проєкту Гадсон-Інституту, бо ця країна, не кажучи вже про інші південноамериканські країни, не має на це коштів.

Отже, проблема Амазонії залишається й надалі в теоретичній площині.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

АСТМА

Часто різного роду недомагання віддихових шляхів, як хронічні бронхіти, деякі ускладнення в легенях, що постають у зв'язку з хворобами серця, роздуття легенів, або т. зв. емфізему, і багато інших проявів, включно з частими застудами, люди плутають із астмою. Така помилка особливо прикра у відношенні до дитини, в якої уявна „астма" може з часом мати неґативний вплив на психіку, бо з давніх часів защепилась опінія, ніби це дуже важка недуга, що скорочує життя.

Бронхіяльна астма — це найбільше поширений її вид. Дефініцію бронхіяльної астми коротко можна подати так: це є стан легенів, який проявляється повторними атаками задухи, що утруднює видихування повітря, супроводжуване типовим присвистом, як наслідком раптовного звуження бронхів.

Повітря входить у тканину легенів і виходить з неї через великі, менші й маленькі проводи, які звемо бронхами. У бронхах завжди міститься якась кількість мокроти, яку звичайно відкашлюємо. У випадку застуди, як це буває при бронхітах, такої мокроти звичайно назбирається багато, і тому хворий посилено кашляє, бо його легені стараються позбутися надміру мокроти, щоб дихати і тим самим доводити кисень до тканини. У випадку атаки астми бронхи раптово звужуються і починають виділяти надмірну кількість дуже густої мокроти, якої важко позбутись кашлем. В результаті забиті бронхи не допускають до тканини потрібної кількости повітря, а те повітря, яке туди дістається, не може вільно виходити. Хворий намагається силою м'язів видушувати повітря з легенів, і воно, проходячи крізь густу мокроту, видає типовий свист. Атака може тривати короткий або довший час, залежно від причини, і хворого часом нападає страх, що ось - ось він задушиться.

Які ж причини такого стану? Тут треба розрізняти дві речі: основну причину бронхіяльної астми, і причину атаки, яка не завжди буває однаковою.

В основі астма — це алерґічна хвороба, отже наслідок надмірної вразливости до якоїсь речовини, харчу, ліку, хемікалії і т. д. У переважаючій більшості — це вразливість до якоїсь розпорошеної речовини, яку людина вдихає і яка викликає бронхіяльні спазми. Сюди передусім входять пилинки-пори з квітів, зілля та дерев деяких пород, різні косметичні речовини, домашній або дорожній порох, відпадки з одежі (вовна, нейлон), що літають маленькими частинками в повітрі, пір'я з подушки або шерсть коня, пса чи іншої тварини. Рідше буває якийсь рід харчу, як, наприклад, яйця, помаранчі, суниці, рибні потрави, помідори, м'ясо птиць і свиней, молоко і молочні вироби, горіхи, шоколяда.

Отже, при наявності астми, хворий має перейти відповідні досліди, щоб докладно виявити всі ті речовини чи харчі, до яких він вразливий. Звичайно такихречовин буває більше, як одна.

Коли людина, будучи вразливою, наприклад, до помаранч, з'їсть їх з півдесятка, вона, очевидно, матиме атаку астми. Однак, треба відмітити, що особи із схильністю до астми можуть мати атаку з інших причин, як вразливість до якоїсь речовини Сюди входять, наприклад, надмірне палення цигарок, часті або сильні застуди, загальне виснаження затяжною працею, високе хвилювання, глибоке переживання або нервові струси.

У молодих людей необхідно передусім вияснити причину астматичних атак, бо часто їх можна відучити від уживання певних речовин або відповідними інєкціями витворити у них відпорність супроти цих речовин. Старшим особам, крім лікування, можна допомогти порадами, щоб вони зрозуміли суть своєї хвороби і усунули із щоденного життя такі причини, що безпосередньо або посередньо викликають атаки астми. Іноді навіть зміна праці, оточення, клімату або запобігання проти застуд чи нервового напруження повністю допомагають, незалежно від того, чи людина має природний нахил до астми.

По суті астма — це спадкова хвороба, і її важко повністю позбутись, але тепер є чимало ліків, які дуже добре допомагають хворим, а в багатьох випадках можна створити такі умовини, що людина проживе свій вік і не матиме атаки астми. Часті й задавнені атаки без відповідного лікування можуть витворити в легенях грізний стан, зокрема спричинитися до т. зв. емфіземи, коли легені розтягаються до такої міри, що не можуть як слід працювати. Це в свою чергу приносить ускладнення в діяльності серця і всієї кровоносної системи.

Богдан Галайчук

КРІЗЬ УКРАЇНСЬКУ БРАЗИЛІЮ

(2)

Після обіду п. Сисак перевозить мене до монастиря оо. Василіян, що куди краще надається на оперативну базу для мого завдання в Куритибі та поза нею: він знаходиться у центрі, має телефон та авта і тут можна зустрінутися день-у-день з оо. Василіянами, що приїжджають з усіх закутин Парани полагоджувати різні справи у столиці. Було це цінне остільки, що загальногромадські сходини для організації Українського Християнського Руху можна було переводити лише по містах, а коли йдеться про колонії, то треба було лише інформувати про нього священиків.

Творити Філію Українського Християнського Руху взявся ігумен куритибського монастиря, о. Христофор Миськів, брат архимандрита, з запалом та незвичайним організаційним хистом. Вже через кілька годин після мого приїзду, 19 січня, зібрав він гурт місцевих інтеліґентів, з якими найтісніше співпрацює, і на тій вузькій нараді устійнено загальні напрямні для засновуючих зборів, скликаних на неділю 21-го. За той час ми радилися — часом вдвійку, часом утрійку, з ред. Миколою Ґецом — над уточненням концепції Філії та над виповненням її майбутньої діяльности конкретним змістом, пристосованим до південноамериканських умовин, де екуменічна співпраця серед українців куди легша, ніж на північній півкулі.

Хоч моїм завданням було лише включення Бразилії у спільну українську репрезентацію для запевнення місця Україні перед Радою Мирян, на тутешньому терені виникло друге завдання для Українського Християнського Руху: координація діяльности організацій апостоляту мирян, які тут дуже активні, але діють лише на парохіяльному рівні.

Ред. Гец додав третє завдання: харитативну акцію. Виконуючи це завдання, УХР виповнить прогалину, яка існує у країні, де немає українського координаційного центру, на зразок УККА, КУК чи Української Центральної Репрезентації в Арґентині. Четверте завдання виникло вже у Сан Павло: зовнішня інформація про Україну, зокрема про переслідування українських Церков.

Врешті прийшов момент здійснення цих плянів, вечір 21 січня. Після моєї короткої інформативної доповіді, зібрався місцевий актив, разом 24 особи, що репрезентували всі організації апостольства мирян, а саме: Приятелів ЧСВВ, Апостольство Молитви жінок та чоловіків, Марійські Дружини дівчат та хлопців, Катехиток та Скавт. Коли йдеться про два великі загальногромадські товариства, було 6 представників Хліборобсько-Освітнього Союзу, 2 його Жіночої Секції і 3 Товариства Прихильників Української Культури.

Після дуже ділових та гармонійних нарад, якими керував о. ігумен Миськів, уконституйовано Філію УХР і вибрано тимчасову — до скликання крайового з'їзду — Управу в складі: голова ред. Микола Гец, заступник інж. Степан Микилита, секретар інж. Павло Борушенко, заступник інж. Ярослав Лисий, скарбник Дмитро Гришко, заступник Иосиф Сусла, правні дорадники д-р Юліян Буський та д-р Иосиф Ділай. Для зв'язку з поодинокими організаціями ввійшли до Управи о. ігумен Христофор Миськів і о. Тарас Олійник, як також мґр Мирослава Кривий від Катехиток.

Я зідхнув з полегшею і сердечно поґратулював о. ігуменові Миськову за його блискучий організаційний осяг. До виїзду до Сан Павло залишилося три дні, які цікаво було використати для оглядин українських скупчень Парани, та, на жаль, погода не була така ласкава для мене, як сім місяців тому для пні Ірини Павликовської. Сльота, ґрунтові дороги розмокли, і я, прикований до асфальтової шоси, мушу обмежитися містом Пунта Ґросса, де живе Протоігумен оо. Василіян на Бразилію, та відомим українським центром, яким є місто Прудентопіль. Поділюся враженнями на кінець цього допису, після того, як закінчу з'ясовувати другий етап організації Українського Християнського Руху в Сан Павло.

Сан Павло

Вісім години їзди вигідним автобусом з Куритиби, крізь мальовничі бразилійські гори, і ми в'їжджаємо на велетенську „родовіярію", тобто автобусову станцію у Сан Павло.

Я заскочений святочним прийняттям: на мене чекає велика громада місцевих українців, дівчинка вручає мені китицю багряних рож, з усіх боків прицілюються фотографічні об'єктиви. Серед громади двоє „тісніших" земляків зі Стрийщини: гімназійний товариш, тутешній парох отець Іринарх Малиняк ЧСВВ та п. Іван Кухар, зі сусіднього села.

Сідаємо в авта і їдемо до українського католицького парохіяльного дому, де я користаю з гостинности о. Малиняка. Мило минають сніданки в спогадах про спільних товаришів і товаришок, професорів, про поодинокі стрийські інтеліґентські родини. То знову поширюємо наше земляцьке коло на трьох, вечеряючи у недалекому домі п. Івана Кухара. А на вечері у панства Скульських зустрічаю інших стриян: дружину й сина бл. п. д-ра Івана Максимчука. Для повноти слід згадати ще один обід в Куритибі, у знайомої зі Стрия, заміжньої за інж. Борушенком.

Не багато часу лишається на стрийські спогади, бо мій 4-денний побут у Сан Павло щільно виповнений. Програму можна було вичерпати лише тому, що проф. Білинський розплянував її дуже уважно, з прецизним „таймінґом": з одного боку авдієнції у церковних достойників, з другого — деякі точки, що це не були зв'язані з моєю специфічною місією, але випливали з інтесивних укВипливали з інтенсивних укзків. А слід додати що з цього погляду тутешня українська колонія безконкуренційно веде перед.

Вечеряю у голови Українсько - Бразилійського Товариства, беру участь у відкритті нової будівлі стейтової леґіслятури (будівля гідна Бразилії, що, як відомо, йде в авангарді модерної архітектури). Цікаво бачити зблизька бразилійських достойників, військових світських, духовних, цікаво прислухатися промовам, з яких пробивається гордість павлістів, тобто громадян „першого бразилійського стейту", що дає половину прибутків Бразилії (хоч Сан Павло має 17 мільйонів мешканців, Бразилія коло 80 мільйонів) і що двічі піднімався із зброєю в руках: у 1932-му році проти диктатора Варґаса, у 1964-му проти комуністичного поплентача Ґулярта. Сан Павло також могутній центр мистецький та пресовий: нюйоркський „Таймс Тауер" не може рівнятися з хмарочосом „Естадо де Сао Павло".

(Далі буде)

Гідне відзначення 22-го січня в „трьох містах" — Бінґгемтон, Джансон Ситі і Ендикат, Н. Й.

ВИВІШЕННЯ ПРАПОРА В БІНҐГЕМТОНІ 22 СІЧНЯ 1968

На знімці біля щогли: (зліва) Василь Іванонько, голова, інж. Євген Скарвінко, містоголова Ювілейного Комітету, мейор Бінґгемтону Джозеф В. Есворти, мейор Ендикату Джозеф А. Калдвелл і представник мейора Джансон Ситі Джеймс-а В. МекКейба.

Великим бенкетом, що відбувся в неділю 28-го січня в модерній залі будинку православної парохії в Джансон Ситі з участю 450 осіб українці цих трьох міст і околиці врочисто завершили святкування 50-Роковин проголошення Незалежности УНР.

Святкування почалися в неділю 21-го Службою Божою в церкві оо. Василіян в Бінґгемтоні в наміренню українського народу. Їх продовженням була в понеділок 22-го січня о год. 9-ій рано в ратуші в Бінґгемтоні церемонія вивішення українського прапора. Передтим мейори Бінґгемтону Джозеф В. Есворти, представник мейора Джансон Ситі, Джеймс В. МекКейб-а і Ендикату — Джозеф А. Калдвелл, передали голові делегації Святочного Комітету, Василеві Іванонькові, свої проклямації „Дня Української Незалежности".

Участь у вивішенню прапора, крім названих вище осіб, взяли молодь Пласту і СУМА, та члени наших громад в Бінґгемтоні і Джансон Ситі, разом коло 70 осіб. Присутні прорецитували плєдж оф елидженс, а відтак відспівали „Ще не вмерла". Оба акти, передання проклямацій і вивішення прапору, фотографували репортери місцевої преси і телевізійних станцій.

Рівночасно, о год. 9. українські прапори були вивішені на ратушах в Джансон Ситі і Ендикаті.

В неділю 28-го січня була відслужена Служба Божа за український нарід в православній церкві св. Иоана в Джансон Ситі.

О год. 5 по полудні всі місця просторої залі були зайняті. Бенкет почався о год. 5 : 15 американським і українським гимнами, що їх відспівав мішаний хор з Бінґгемтону під диригентурою Иосифа Чебіняка. Голова Комітету відкрив бенкет і представив майстра церемонії, Джана Ф. Сенеского, адвоката в Джансон Ситі. Молитву провів о. протосрей Франко Т. Лаврик.

По обіді, проф. д-р Лев Добрянський, президент УККА, в півгодинній промові підкреслив конечність відзначування цієї історичної дати України і дав її з точки зору інтересів і безпеки З'єднаних Держав обширне і логічне обґрунтування. Це святкування є не лише українською справою, але й американською, — ось головний внесок його промови. Блискучо виголошену і на переконливій арґументації збудовану промову присутні вислухали з непослабленою увагою. Другий бесідник, ред. д-р Матвій Стахів, промовляючи по-українськи, влучно перевів аналогію між метрикою новонародженої дитини і проголошенням незалежности Української Держави. Акт 22 січня 1918 — це політична метрика українського народу. Обох промовців присутні нагородили бурхливими оплесками.

В часі між обома промовами голова Комітету представив ветеранів Визвольних Змагань 1917 - 1921 рр., яких на залі було 9. Десятий — з причини недуги — не міг взяти участи в бенкеті. На пошану побратимів зброї, які впали на полі слави ветеран, Олекса Смик виголосив зі сцени вірш Богдана Лепкого „Дванадцять стрільців."

Відтак мейори міст Бінґгемтону і Джансон Ситі вручили голові Святочного Комітету „золоті ключі" своїх міст, які видали ці міста в 100-ту взглядно 75-ту річницю свойого існування. (Мейор Ендикат такого ключа не міг дати, бо його місто ще не діждалося такого ювілею, але запевнив, що його бюро для нас все відкрите).

Привіти і побажання, що наспіли від сенатора Джекуба Джевітса і місцевих членів Стейтової Леґіслятури, асемблимена Лежера і сенатора Андерсена, відчитав майстер церемонії.

В мистецькій частині виступив вище згаданий хор з трьома піснями: „Молитва за Україну" М. Федорова, „За Україну" Ярославенка і „Косарі" Ф. Верьовки.

Сопрано Ірина Конасевич при форт. супроводі о. протоср. . Лаврика відспівала три сольові пісні: „Чи знаєш ти" Р. Купчинського, „Дивлюсь я на небо", народна пісня і „Місяцю ясний" Гулака - Артемовського. Мистецьку частину бенкету закінчив гурток Українських Танцюристів в Джансон Ситі під дир. п-і Ф. Лаврик 4-ма танцями: „Залицянка", „Чумак", „Жнива" і „Запорозький герць".

Кінцеву молитву провів о. Іннокентій Ричкун, ЧСВВ.

Крім згаданих отців, промовців і мейорів зі своїми дружинами, за почесним столом сиділи: о. Григорій Хмеляр, новий парох кат. церкви Святого Серця в Бінґгемтоні, голова повітової управи, Едвин Л. Крафорд, і президент Сивик Асосісйшен, Евери.

Д-р Добрянський давав ще автографи тим, які купили собі на місці примірник його книжки: „Де вульнерабл Рашіянс".

Святкування віддзеркалилося в місцевій пресі, радіо і телевізії. „Сан Булетин" з 19-го січня подав вістку про підписання мейором Бінґгемтону проклямації „Дня Української Незалежности." В пополуд. „Бінґгемтон Прес" з 22 січня поміщено на 4 шпальти знімку з вивішення прапору. Вдень і ввечері того дня радіо і тел. стації подавали вістки про наше святкування. Репортер „Сан-Булетин", присутний на бенкеті, помістив в числі з дня 29 січня нотатку про бенкет з підкресленням головних думок з промови д-р Добрянського. Тел. стація ВНБФ передала вістку про відбутий бенкет з висвітленням кількох моментів з нього в неділю, о год. 11,15, а в понеділок, дня 29.1. о год. 6 вечором висвітлювала частини інтерв'ю з д-ром Добрянським, переведеним з ним в неділю перед бенкетом.

Декорація стіни за почесним столом і ветеранського стола — роботи проф. Володимира Феданкова.

Святочний Комітет, зложений із представників організацій громад в Бінґгемтоні і Джансон Ситі, очолювала президія в складі: Василь Іванонько, голова, інж. Євген Скарвінко, містоголова, інж. Віталій Галич — секретар і реф. преси, радіо і телевізії, Іван Бараник — скарбник і проф. Володимир Феданків — декорація.

Бенкет тривав 3 години і 10 хвилин.

Святкування 22-го Січня були повним моральним і матеріяльним успіхом українців „Трьох Міст".

В. Г.

На видання англомовної історії УНР

п-ні Є. СТАШКІВ і п. М. КРАВЧУК ЖЕРТВУВАЛИ ПО 1,000 ДОЛЯРІВ

Євдокія Е. Сташків

Микола Кравчук

Ню Йорк. — З канцелярії Наукового Т-ва ім. Шевченка інформують, що на видання друком англомовної праці д-ра М. Стахова, яка готовиться до друку в серії Бібліотеки Українознавства НТШ, зложили пані Євдокія Е. Сташків, Маямі, Флорида, і п. Микола Кравчук, Лімбрук, Н.И., — княжий дар по 1,000 долярів. Праця д-ра Стахова представляє історію Великої Української Національної Революції і відновлення української державности в суверенній формі Української Народньої Республіки і потім від листопада 1918 року у формі Західньо - Української Народньої Республіки та їх об'єднання Актом Соборности 22-го січня 1919 року.

Конечну потребу відповідної повної і удокументованої наукової і об'єктивної праці англійською мовою відчуває нове покоління не тільки в університетах, але й у загальній громаді. Без нової історії соборної УНР з повною документацією та найновішими архівними джерелами чужих державних урядів, не має з чим приступати наша провідна верства в ЗДА і Канаді і взагалі в англомовному світі до керівних чинників даної країни, щоб поінформувати їх про правду і кривду українського народу. Цю конечність англомовної публікації такої науково удокументованої праці зрозуміли численні діячі з-поміж нашого старшого піонерського покоління, жертвуючи княжі дари на видання такої праці. Пані Є. Сташків і п. М. Кравчук ще раніше жертвували багато на церковно - релігійні цілі, на Рідну Школу, на Катедру Українознавства, на пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні, на СКВУ і на багато інших цілей та брали активну участь, весь час, у національно - громадському житті.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 6

М. Салдан, Ню Йорк	$ 10.00	І. Павловський, Боффало	2.00
М. Левенсон, Філядельфія	8.00	А. Підвербецький, Скенектеди	2.00
Г. Лозинський, Валворт	5.00	В. Сушко, Трой	2.00
М. Осідач, Ню Йорк	5.00	Ю. Фединський, Блюмінґтон	2.00
В. Павленко, Філядельфія	5.00	А. Цінюрчин, Джерзі Сити	2.00
М. Рикуха, Пассайк	5.00	В. Чайка, Гавкінс	2.00
А. Риснік, Філядельфія	5.00	А. Шашло, Гемтремк	2.00
о. В. Горохівський, Норвіч	4.00	В. Вілинський, Бруклин	1.00
І. Гринишин, Лонґ Айленд Сити	4.00	В. Білоус, Шикаґо	1.00
А. Дешевий, Дітройт	4.00	А. Біронт, Філядельфія	1.00
А. Климишин, Лонґ Айленд Сити	4.00	М. Бойко, Ірвінґтон	1.00
К. і Е. Сидорак, Джексон Гайтс	4.00	А. Булота, Лейквуд	1.00
І. Чмола, Боффало	4.00	І. Віхот, Бетлегем	1.00
д-р Т. Чуй, Роки Гилл	4.00	Д. Галушка, Лейквуд	1.00
О. Яхно, Ню Йорк	4.00	М. Гіщинський, Вашинґтон	1.00
П. Андерсон, Колюмбус	3.00	о. М. Годинський, Міннеаполіс	1.00
П. Восик, Дітройт	3.00	І. Горейчук, Елмайра	1.00
Р. Войцєх, Ваукеґан	3.00	М. Гречило, Мілвокі	1.00
М. Гавриляк, Клівленд	3.00	М. Данилюк, Маттапан	1.00
М. Галиця, Белл Вернон	3.00	Д. Домарецький, Ансонія	1.00
Д. Геряк, Ансонія	3.00	В. Жовнір, Джамайка	1.00
д-р О. Дудас, Шикаґо	3.00	Н. Заремба, Шикаґо	1.00
П. Карпів, Маспет	3.00	О. Зубик, Форд Ситі	1.00
Т. Лехман, Боффало	3.00	Н. Кіндзерський, Бевлегем	1.00
М. Медвідь, Нюарк	3.00	І. Коршляк, Піттсбурґ	1.00
З. Пелещенко, Мюнстер	3.00	В. Костів, Кембрідж Гайтс	1.00
М. Пендак, Баден	3.00	С. Кухлевський, Трентон	1.00
В. Ремптер, Ірвінґтон	3.00	І. Ладичка, Кліфтон	1.00
В. Романко, Дітройт	3.00	Ю. Луценко, Бруклин	1.00
В. Сокол, Кемпбелл	3.00	Т. Лущишин, Сиракюз	1.00
О. Стеткевич, Ню Йорк	3.00	С. Новошицький, Шикаґо	1.00
Ф. Федак, Джоліст	3.00	Й. Постоловський, Дірборн Гайтс	1.00
Н. Шкільник, Клівленд	3.00	О. Прокопишин, Шикаґо	1.00
М. Щудляк, Еддиставн	3.00	д-р Л. Рубінґер, Рочестер	1.00
Г. Явдошак, Шикаґо	3.00	С. Рудий, Боффало	1.00
А. Ясний, Бронкс	3.00	Е. Руелю, Фремонт	1.00
Н. Василюк, Ню Бронсвік	2.00	М. Сірий, Байон	1.00
Е. Власевич, Розел	2.00	Н. Солодкий, Дітройт	1.00
д-р І. Гребеняк, Олбани	2.00	С. Струк, Клівленд	1.00
Ю. Грицай, Амстердам	2.00	І. Струс, Елизабет	1.00
О. Гумінілович, Йонкерс	2.00	М. Сухарчук, Елирія	1.00
В. Дворчин, Квінс Віллидж	2.00	І. Фаль, Аллентавн	1.00
В. Дідик, Дітройт	2.00	Е. Федак, Дітройт	1.00
М. Зопко, Бікон Фоллс	2.00	С. Фурманюк, Шикаґо	1.00
інж. В. Клос Сіеттл	2.00	А. Холєвка, Беллвю	1.00
М. І. Костів, Ґардена	200	І. Чавс, Фреквілл	1.00
І. Кривоніс, Овкленд	2.00	В. Чучман, Амстердам	1.00
В. Мисак, Ню Йорк	2.00	В. Шалайко, Гемтремк	1.00
о. М. Михайлів, Менвілл	2.00	Г. Школяр, Рослінделл	1.00
Т. Музичка, Вайон	2.00		
І. Недільський, Ню Йорк	2.00		

„РЕВІЗІОНІЗМ" І „ДОГМАТИЗМ" У КОМУНІСТИЧНОМУ РУСІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мації суспільства про діяльність партії, свободи критики. Вони хочуть знати погляди окремих провідників партії та уряду, хочуть, щоб ці люди виступали публічно і не ховалися за анонімне „керівництво партії". Повороту до демократичних норм вимагають 150 старих комуністів у листі, що був видрукований у газеті „Руде Право" в Празі 10 лютого 1968 р.

Слова — демократизація, лібералізація, право почину для громадян — знаходимо в заявах і статтях комуністичних діячів Слуковського, Шабати, Вацуліка, Гусака й інших. Молодь у Чехо-Словаччині не хоче бути сліпим знаряддям політики вождів партії, вона домагається права вільно думати й брати участь у рішеннях.

За такі „єретичні ідеї" в СССР людей женуть туди, де Макар телят не ганяє — в табори примусової праці у Мордовській республіці, або й розстрілюють. Бо в Москві цупко тримаються „догмату" Леніна: „Диктатура пролетаріяту можлива тільки через комуністичну партію". Ленін ще 1921 року заборонив будь - яку дискусію в партії. Цим шляхом ішли Сталін, Хрущов і тепер ідуть Брежнєв та Косиґін.

Для московських вождів „ревізіонізм" у Чехо - Словаччині дуже неприємний.

Але, оскільки немає там збройного повстання, неможливо послати до Чехо-Словаччини совєтські дивізії, щоб відновити комуністичну „правовірність".

Приклади „ревізіонізму" в країнах - сателітах показують ясно, що режими комунізму стоятимуть там доти, поки режим диктатури панує в Москві. Бо навіть найщиріші прихильники лібералізації й демократизації в Чехо - Словаччині не сміють порушити основного догмату — єдиновладдя комуністичної партії. Про допущення інших політичних партій у чехословацьких ревізіоністів немає мови.

П. А.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

З діяльности української гімназії в Арґентині

Буенос Айрес. — В українській гімназії при Філії УКУ ім. св. Климентія, відбулись іспити, що їх здали разом 26 студентів різних річників, юнаки і дівчата. При гімназії є власна чимала українська бібліотека. Тижневик „Наш Клич" в ч. 44 подав до відому, що з 1 березня 1968 р. буде введена нова програма навчання в гімназії, а саме: час навчання: чотири роки. Викладові дні й год.: неділі, від 10 до 12 год. рано. Шкільний рік: починається останньої неділі березня й кінчається в останню неділю листопада. Предмети навчання: українська мова, українська література, історія України, географія України, культура, релігія. Розклад предметів по роках: 1-й рік — українська мова, історія України, релігія; 2-й рік — українська мова, географія України, релігія; 3-й рік — українська мова, українська література, релігія; 4-й рік — українська література, культура, релігія. Закінчується програма навчання іспитом зрілости та врученням матурального свідоцтва. Гімназійний учительський склад (в поазбучному порядку): мґр. Василик Михайло, д-р Галайчук Богдан, мґр. Романюк Іван, мґр Тауридська Ліда, о. Король Василь.

Закон про двомовну освіту

Недавно, бо 2-го січня ц.р., американський Конґрес ухвалив закон, що його повинні негайно і докладно простудіювати всі наші виховні, освітні і шкільні чинники і установи, щоб довідатися, чи і які можливості створює той закон для українців в ЗДА.

Як всі ті наші чинники і установи, по докладнім простудіюванню цього закону прийдуть до переконання, що в тім законі є для нашої спільноти деякі можливості, то всі ті можливості повинні бути якнайскорше вповні використані, а спосіб того використання повинен бути описаний в нашій пресі, бо, оскільки я правильно зрозумів той закон, то ніяка центральна організація не може використати можливостий того закону централько для цілої території ЗДА, тільки кожда міська освітня установа мусить старатися про дані можливості й користі того закону, окремо для своєї місцевости. Тому наші центральні виховно - освітні і шкільні установи повинні видати і оголосити в нашій пресі відповідні вказівки, в який спосіб треба поступати в кождій місцевості, щоб скористати з можливостей цього закону.

Справа є пильна тому, що той закон призначив на двомовну освіту певні федеральні фонди, а іменно: на біжучий бюджетовий рік, що скінчиться 30-го червня 1968, 15 мільйонів долярів, на слідуючий бюджетовий рік (від 1-го липня 1968 до 30-го червня 1969) 30 мільйонів, а на дальший рік 40 мільйонів долярів. Як ми не використаємо в час тої частини тих фондів, що ми може могли б використати, то її напевно використають інші народности в ЗДА.

Я одержав повний текст закону безплатно від конґресмена округи, в якій я мешкаю. Так само кождий, хто хоче перестудіювати той закон, може написати до конґресмена тої округи, в якій хто мешкає і попросити про копію закона. Ім'я, прізвище і адресу конґресмена даної округи можна дістати телефонічно в повітовім („кавнті") або міськім („ситі гол") уряді.

Повна назва закону по англійськи є слідуюча:

Bilingual Education Act,
Public Law 90 - 247,
90th Congress, H. R. 7819,
January 2, 1968, TITLE VLL.

Добре було б, якби всі наші часописи в ЗДА передрукували цей допис, бо справа важна і, як я вже згадав, пильна для цілої нашої спільноти.

Інж. Омелян Михайло Типовницький
Лос Анджелес,
Каліфорнія

ВШАНУВАЛИ ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА

Ірвінгтон. — В залі української православної церкви св. Тройці громадяни Нюарку-Ірвінґтону влаштували вечір-несподіванку для одного з заслужених громадських діячів тієї місцевости, панства Галіїв, з нагоди 25-ліття їх одруження. Для п. Івана Галія і його дружини Галини це була дійсно велика несподіванка і приємність. Вшанувати це подружжя зібрались 98 осіб. Церемонією провадив інж. М. Семанишин. Між тими, що сердечно вітали це подружжя, був всч. о. протопресвітер А. Селепина, який підкреслив заслуги п-ва Галіїв для церкви. Ювіляти одержали від громади картину мисткині Надії Сомко.

ТАНЦЮЮТЬ ГОПАКА

Київська „Молодь України", промовчуючи арешти молодих українських письменників, поетів, критиків, заохочує інших писати так, як такий собі М. Сом.

„Хай холодно і морозно,
А нам біда яка?
Он навіть ворон в борознах
Танцює гопака."

ЛІДІЯ О. ПРОКОПОВИЧ

(Посмертна згадка)

В останній день року за юліянським календарем, 13-го січня 1968 за григоріянським, перенеслась до Небесної Батьківщини Лідія Ольга Прокопович, з роду Кудрик, невіджалувана дружина і мати, добра невістка, люблена всіми, сестра, братова і шваґерка, сестрінниця і племінниця багатьох і численних родів, Імость — пані-матка на Дірборні. Глибоко віруюча, справжня християнка, людина багатьох чеснот і небуденних прикмет.

сл.п. Лідія Ольга Прокопович

Похорони відбулись 15, 16 і 17 січня 1968 з похоронного заведення Андрія Градовського до церкви св. Архангела Михаїла в Дірборні і на цвинтар Святого Гробу. В похоронних обрядах взяли участь численні священики в приязві Єпископського делеґата отця прелата Володимира Паски і під проводом отця шамбеляна Михайла Бохневича. Приявні були о. шамбелян Дмитро Ґресько, о. Мирослав Харина, о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, о. декан Юліян Габрусевич, о. декан Еміліян Масич, та отці Юрій Жидан, Володимир Гавліч, Патрик Пащак, Юрій Боднар, Іван Лазар, Василь Яремак, Андрій Трешневський, Микола Дубицький, Тарас Дурбак, Роман Бялецький, Вейн Ручґі, Ізидор Нагаєвський, Іван Оюшкевич, А. Биковець.

Зворушливі проповіді виголосили: о. Інокентій Лотоцький і о. шамбелян Михайло Бохневич.

Співали чоловічий хор „Трембіта" під керівництвом п. Ярослава Филипова і церковний хор парафії св. Михаїла під керівництвом Ольги Соловій.

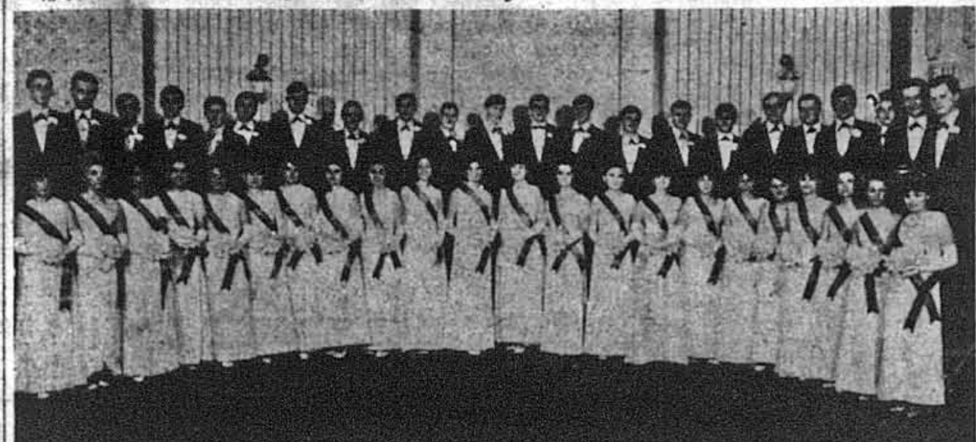
Велике число членів родини, приятелів та парафіян узяли участь в похоронах. Поодинокі люди та представники організацій зложили кондоленції, квіти, Служби Божі і датки на Український Католицький Університет в Римі в пам'ять Покійниці.

За старим українським звичаєм відбулася тризна для учасників похоронів. Тризну приготовили ревні парафіянки.

Під час тризни прочитано спеціяльний лист від Преосвященного Кир Ярослава Габра, а крім цього згадувано Покійницю в численних промовах. Тризною проводив д-р Володимир Чавс.

Марія Голод

„ДЕБЮТАНТКИ 19-го БАЛЮ СУМА О-ку ІМ. М. ПАВЛУШКОВА В ШИКАГО"

Дебютантки з партнерами (зліва направо): 1. Ірина Скірка, (М. Гринів); в. Соня Басараб, (Р. Прокопій); 3. Ірина Петруняк, (Я. Кулик); 4. Орися Чорняк, (Р. Бойкевич); 5. Стефанія Томашевська, (С. Дижурко); 6. Мирося Дрозд, (Р. Берко); 7. Христя Гасюк, (Д. Бекснер — Пелатайн); 8. Одарка Бубнів, (Ю. Рачкевич); 9. Леся Окрух, (Б. Яворський — Крути); 10. Марія Тихий, (С. Кемпо — Пелатайн); 11. Орися Боєчко, (Б. Білоцеркович); 12. Леся Беґін, (М. Борута); 13. Оля Сорока, (А. Стрільчук); 14. Богданна Стельмах, (Е. Кіналь); 15. Стефанія Ільчина, (Р. Костилина); 16. Анна Дувірак, (Я. Галамай); 17. Євгенія Колодій, (Б. Дудич); 18. Ярослава Босий, (О. Козій); 19. Анна Шалева, (В. Чурма — ос. ім. І. Богуна); 20. Марія Тирін, (Я. Єднорос); 21. Богданна Шкільник, (В. Козій — ос. ім І. Богуна); 22. Ірина Гуміняк, (І. Мякуш — член Пласту).

Футболісти УСК-у перемогли „Айнтрахт" в змаганнях „Великої Десятки"

Український Спортовий Клюб Ню Йорк переміг німецьку дружину „Айнтрахт" з Асторії з рахунком 2:1 у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі, 25-го лютого, на грищі УСК-у у Коледж Пойнті, Н.Й. Ворота для УСК-у стрілили: Вільсон і Олесь Попович. В цій зустрічі виступив в дружині УСК-у вперше після довшої перерви Євген Кравець та молодий змагун Павло Масний.

У Ню Йорку відкрито мистецькі виставки Олени Кульчицької і Ждана Ласовського

Ню Йорк. — Під фірмою ОМУА виступив 25 лютого в ґалерії ЛМКлюбу з своєю першою виставкою образів молодий абсольвент малярської школи Ждан Ласовський. Формально відкрив виставку голова Відділу ОМУА М. Черешньовський, який бажав молодому мистцеві „перейти трудний шлях вгору". Характеристику виставки подав Антін Малюца, а пані Алла Давиденко привітала Ждана Ласовського, як надійного патріота - маляра. Виставка охоплює коло 50 оліїв і коло десятка графік. Всі олійні образи — це кольоритні абстракти. Сам автор не зладив каталогу і не назвав своїх образів, бо на його думку „назви дають поверхове зрозуміння творів та часто затьмарюють внутрішнє значення його для сприймача". Тому тільки можна догадуватись, що це — вулиця, місто, доми, море, квіти — мальовані з фантазії, крізь призму уяви автора.

Почерез вулицю, в домівці 64-го Відділу Союзу Українок у Народному Домі, відкрито майже в тому самому часі посмертну виставку творів Олени Кульчицької. Формально відкриття перевела голова 62-го Відділу Марія Савчак, а проф. Дамян Горняткевич виголосив слово про Олену Кульчицьку, як малярку й етнографку. Христина Навроцька відчитала спомин Марії Слободян про перебування О. Кульчицької в Домажирі к. Львова, а Євгенія Єнсен відчитала уривок з листа О. Кульчицької з 1964 р., коли-то у Львові відсвятковано 85-ліття малярки. На виставці показано 70 експонатів — здебільша акварель і дереворитів, а також книжкові видання й журнали з працями про Олену Кульчицьку. Мала кімната не могла помістити всіх приявних.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКІ НАГОРОДИ ІМ. В. СИМОНЕНКА

Балтимор. — В органі Видавничої комісії „Зарева" журналі „Смолоскип" ч. 1 з 1968 р. проголошено встановлення Літературно-Мистецького фонду Редакцією і Видавництвом журналу „Смолоскип", який буде щорічно призначати „творчій українській молоді за найкращі твори з літератури й мистецва Літературно Мистецькі Нагороди ім. Василя Симоненка". Нагороди мають сприяти розвиткові літератури й мистецтва серед української молоді та увіковічнити його пам'ять серед неї. Щороку буде проголошуватись конкурс.

Михайло Черешньовський переобраний на голову Нюйоркського Відділу ОМУА

Ню Йорк. В суботу 24-го лютого відбулися тут Загальні Збори місцевого Відділу Об'єднання Мистців українців в Америці. Головував на Зборах інж. І. Жуковський, секретарював Б. Титла. Звіт з діяльности склав голова Мих. Черешньовський. Відбуто посмертну виставку Ст. Луцика та індивідуальні виставки Д. Горняткевича й З. Онишкевича, впорядковано власну домівку. Рішено передплачувати чужинні мистецькі журнали. А. Малюца в звіті про працю Мистецтвознавчої комісії таврував байдужність мистців до своїх сходин і доповідей на мистецькі теми. Звіт Контрольної Комісії склав ред. І. Кедрин. В пізнішій дискусії підкреслювано головно справу свого журналу чи бюлетеню та користання з сторінок загальної преси. Вшановано пам'ять недавно померлого активного члена організації Романа Пачовського, у честь якого буде влаштована посмертна виставка. На голову Відділу переобрано Михайла Черешньовського. До нової Управи ввійшли Б. Савчук, Ірина Несторович, Вас. Панчак, Анат. Гончаренко і Ждан Ласовський. Контрольна Комісія — І. Кедрин, В. Ласовський, пані Кононенко. Мистецтвознавчу Комісію очолює Антін Малюца.

РОСІЙСЬКІ ПІСНІ ПІД УКРАЇНСЬКУ БАНДУРУ

„Культура і Життя" з 15 лютого повідомила про „перший в історії української музики посібник „Педагогічний репертуар бандуриста". Упорядкування та перекладання для бандури київського типу без перестроювачів А. Омельченка. Мета цього збірника — допомогти репертуаром юним бандуристам — учням дитячих музичних шкіл. Текст надруковано українською та російською мовами. Збірник має два розділи. До першого ввійшли українські та російські народні пісні".

КҐБ НЕ ПРИПИНЯЄ ТЕРОРУ В УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дітей на чолі з Левицьким (6), В. Шмуль (7), Київ — Я. Гасюк (12), В. Леонюк (12), Б. Християнич (12), В. Затварський (7), Я. Кобилецький (5), брати Тихі (по 10 р.).

1961 рік: Донецьк — група громадян на чолі з журналістом Г. Гайовим (6),

1962 рік: Запоріжжя — В. Савченко (6), В. Ришковенко (6), Ю. Покрасенко (6), О. Воробйов (4), В. Чернишов (4), Б. Надтока (3), Луцьк — група Шуста і Романюка; Чернівці — Д. Ковальчук (10), Шершень (6); Львів — Іван Коваль (розстріл), Богдан Грицина (розстріл), Б. Гурний (розстріл, замінено на 15 р.), В. Гнатів (розстріл, замінено на 15 р.), Климчак (15), Г. Зельман (15), О. Зельман (12), О. Хом'якович (10), М. Курило (12), М. Покора (12), О. Тиглівець (12), М. Машталір (10), А. Каспришин (5); Ходорів — Микола Процьків (розстріл), Михайло Процьків (15), Дроп (15), Хайас(12), Й. Нагробний (12), Капітаненко (8).

1963 рік: Луцьк — Ю. Савчук (5); Донецьк — група Бульбинського, Рибича, Трасюка; Чернігів — Приймаченко (4).

1964 рік: Львів — Р. Кошелик (6).

(Прізвища арештованих в 1965 р. відомі вже з попередніх пресових повідомлень).

Всі суди над повищими особами, серед яких є інтеліґенція, студенти, робітники і селяни, велись таємно від громадськости і про них взагалі не згадувалось в совєтській пресі. Даючи образ репресій в Україні, М. Масютко пише: „Репресія за виступ, який відстоює національні інтереси, не може бути виправдана ніякою демагогією, ніякими посиланнями на будьякі радянські закони чи ідеологічні положення марксизму-ленінізму". Пишучи про погром російськими шовіністами чеченців в місті Грозному 27-29 липня 1958 р., де замордовано на вулицях міста сотні невинних людей, за що винуватці дістали покарання від 1 до 10 років ув'язнення, М. Масютко говорить: „Так, це ж був наступальний збройний шовіністичний виступ! Українці в 1945-1952 рр. вели не наступальні, а оборонні дії, та судили їх не так. Мало кого засуджували на термін менший, ніж 25 років, а скільки було розстріляно! А скільки загинуло в таборах! А скільки відбувають покарання за свою провину і по сьогоднішній день!"

Свій лист-документ М. Масютко закінчує такими словами звернення до депутатів Верховної Ради УССР: „Якщо депутати Верховної Ради УРСР тримають у своїх руках депутатські мандати не тільки заради власного благополуччя, вони не повинні затуляти собі очі на те свавілля, яке твориться на Україні, вони не мають права повністю вручати долю українського народу тим силам, які ні за теорією побудови соціялістичного суспільства, ні за досвідом практики побудови соціялістичного суспільства не мають права на існування. А від того, як депутати поставляться до пекучих життєвих потреб українського народу, відповідно буде й оцінена їхня діяльність у найближчому майбутньому."

Посмертні згадки

ІВАН БОДНАР, член Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. УНС у Вунсокет, Р. Ай., помер по тяжкій недузі на 78 р. життя, 11 лютого 1968 р. Покійний нар. в Товстім, пов. Скалат, Зах. Україна. Полишив в смутку 3 синів: Михайла, Данила і Івана, зам. доньку Софію, брата Данила в Україні, 7 внуків і правнука. Похорон відбувся 14 лютого 1968 р. з пох. заведення до укр. правосл. церкви св. Архист. Михаїла при участи родини, членів Т-ва, приятелів на парохіяльний цвинтар в Blackstone, Mass.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

ІВАН ГОМАНЧУК, довголітній член Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. УНС в Клівленді, Огайо, помер 28 січня 1968 р. по довгій недузі. Покійний походив з с. Борові, пов. Жовква, Зах. Україна. Полишив в глибокому смутку дружину Павлину, сина Степана, невістку і двохвнуків. Всі є членами УНСоюзу. Похорон відбувся 31 січня 1968 р. з укр. кат. церкви Пр. Діви Марії, при участи родини, приятелів і членів Б-ва на цвинтар св. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

ТЕОДОР ЛЕВИЦЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Василія Великого — 364 Відділ УНС в Клівленді, Огайо, помер по короткій недузі 7-го лютого 1968 р. Покійний походив з с. Рекленець, пов. Жовква, Зах. Україна. Покійний був тихої вдачі, всіма люблений і добрий батько своїх дітей, які належать до УНСоюзу. Покійний полишив у глибокому смутку дружину Анну, 2 зам. дочки Анну і Ольгу, 2 зятів і 3 внуків та брата в Україні. Похорон відбувся 10-го лютого 1968 р. з укр. кат. церкви Пр. Діви Марії, при участи родини, приятелів і членів Б-ва. Похований на цвинтарі Кальварія.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5955. Тарзан чекає на лева!

На команду короля Вюпу Тарзана вкинули на арену. — Ось тут маєте ніж! гукнув вниз глумливо Джепа. Зробіть цю церемонію цікавішою . . . — А тепер відчиніть браму для нашого божка . . . Нехай могучий Сейбор має свою жертву!